

Přítomný čas prostý v angličtině

Na rozdíl od češtiny, která si při popisu děje vystačí se třemi časy (minulým, přítomným a budoucím), používá angličtina k vyjádření děje či situace mnohem více časů, například **přítomný čas prostý**. Pokud budete chtít říct např.: "Petr obvykle nesportuje, ale dnes hraje fotbal, tedy anglicky: *Peter usually **doesn't do** any sport but he **is playing** football today.*" neobejdete se bez přítomného času prostého a průběhového. Ač to na první pohled vypadá velmi složitě, brzy zjistíte, že minimálně **přítomný čas prostý** již běžně ve své řeči používáte.

Přítomný čas prostý - Present Simple

Právě **přítomný čas prostý** je jedním z prvních časů, na který při výuce angličtiny narazíte. A budete ho používat stále.

Jak v angličtině vytvořit přítomný čas prostý

A jak se tedy tvoří **přítomný čas prostý** v angličtině? Je to velice jednoduché. Pomocí infinitivu bez „to“ neboli základního tvaru slovesa. Zkrátka použijete sloveso tak, jak ho najdete ve slovníku.

I like music. <i>Mám ráda hudbu.</i>	We like music. <i>Máme rádi hudbu.</i>
You like music. <i>Máš rád(a) hudbu.</i>	You like music. <i>Máte rádi hudbu.</i>
He/she/it likes music. <i>On/ ona/ ono má rád(a/o) hudbu.</i>	They like music. <i>Mají rádi hudbu.</i>

Přítomný čas prostý ve třetí osobě (he, she, it). Koncovka -s, -es.

Dobře se podívejte, jak se ve třetí osobě (he, she, it) v přítomném čase prostém mění tvar slovesa. Sloveso přibírá koncovku -s nebo -es.

KONCOVKA -S

Koncovku -s můžete přidat skoro ke všem slovesům.

listen – **She** listens to music every day. *Každý den poslouchá hudbu.*

drink – **He** drinks tea in the morning. *Ráno pije čaj.*

KONCOVKA -ES

Koncovka –es (výslovnost "iz") se přidává slovesům, která **končí na tzv. sykavky: -ch, -s, -sh, -x.**

Je to z důvodu lepší výslovnosti. (Platí zde stejná pravidla jako pro výslovnost podstatných jmen v množném čísle.)

watch - He **watches** TV in the evening. *Večer se dívá na televizi.*

wash – She **washes** the dishes every day. *Myje nádobí každý den.*

I swim .	We swim .	I drink .	We drink .
You swim .	You swim .	You drink .	You drink .
He / she / it swims .	They swim .	He / she / it drinks .	They drink .

Přítomný čas prostý ve třetí osobě (he, she, it) - slovesa s koncovkou "y".

Až budete v angličtině tvořit třetí osobu (he, she, it) v přítomném čase prostém, dejte si pozor na slovesa, která končí na -y.

Nejprve se podívejte, které písmeno stojí před koncovým „y“.

1. (a, e, i, o, u) + Y = YS

play - **plays**

stay - **stays**

buy - **buys**

Pokud je před „y“ **samohláska (a, e, i, o, u)**, pak se nic nemění a ke slovesu stačí **přidat koncovku – s.**

play – He/she/it **plays** tennis. (Před „y“ je samohláska „a“.) *On/ona/ono hraje tenis.*

I play .	We play .
You play .	You play .
He / she / it plays .	They play .

2. (souhláska) + Y = IES

cry - **cries**

fly - **flies**

study - **studies**

Pokud je před „y“ **souhláska** (např. **b,k,l,m,n, r, d, ...**), pak se „y“ změní na „i“, takže **přidáme koncovku -ies**.

cry – He / she / it **cries**. (Před „y“ je souhláska „r“.) *On / ona / ono pláče.*

I cry .	We cry .
You cry .	You cry .
He / she / it cries .	They cry .

Přítomný čas prostý ve třetí osobě (he, she, it) - VÝJIMKY

Nakonec si řekneme pár výjimek, sloves, pro která výše napsaná pravidla neplatí. Jejich tvary se zkrátka musíte naučit nazpaměť.

go – **goes** (jít)

do – **does** (dělat)

have - **has** (mít)

Angličtina - Otázka - Přítomný čas prostý

DO / DOES + PODMĚT + INFINITIV

Do + we + go + to the cinema?

Does + he + play + football every day?

Otázku v přítomném čase prostém vytvoříme tak, že na začátek věty dáme tzv. pomocné sloveso "**Do**" (I, you, we, they) nebo "**Does**" (he, she, it), potom následuje **podmět** (I, we, Peter, my sister, Thomas nad Jenny,...) a **sloveso v infinitivu bez "to"** (live, go, sleep, travel,...) a nakonec **ostatní části věty**.

Co je to "**pomocné sloveso do / does**"?

Sloveso "**do**" můžete použít ve větě ve významu "dělat", potom hovoříme o **tzv. významovém slovesu** (sloveso, které znamená "dělat").

Nebo sloveso "do" použijeme ve větě jako **tzv. pomocné sloveso**, které **pouze pomáhá vytvořit otázku** a říká, že mluvíme o **přítomném čase prostém**.

Sloveso "do" jako pomocné sloveso nemá žádný význam, **nijak se nepřekládá**. "Říká nám", že právě tvoříme otázku v přítomném čase prostém. **Ve třetí osobě jednotného čísla** (he, she, it) ho používáme ve tvaru "**does**".

Peter and Thomas **play** football. *Petr a Tomáš hrají fotbal.*

Do Peter and Thomas **play** football? *Hrají Petr a Tomáš fotbal?*

He **lives** in Prague.

Does he **live** in Prague? *(On) Bydlí v Praze. Bydlí (on) v Praze?*

Dobře se podívejte, jak se změnil tvar slovesa "live" v přítomném čase prostém v otázce. Zatímco v kladné větě musíte ve třetí osobě (he, she, it) přidat ke slovesu koncovku "-s, -es", v otázce to nedělejte. **Významové sloveso "live" ve třetí osobě** v přítomném čase prostém **v otázce žádnou koncovku nepřibírá!**

NIKOLIV: Does he **lives** in Prague?

SPRÁVNĚ: Does he **live** in Prague?

Does + podmět (**he**) + infinitiv (**live**) + ostatní části věty (in Prague?)

She **does** exercises every day. Každý den cvičí (dělá cviky).

does = významové sloveso = dělá (Nezapomeňte, že sloveso "do" přibírá ve třetí osobě koncovku -es) .

Does she **do** exercises ever day? Cvičí každý den? (Dělá cviky)?

does = **pomocné sloveso**, bez překladu.

do = **významové sloveso** = dělá (sloveso "**do**" již koncovku nemá, protože tuto koncovku má nyní pomocné sloveso "**does**")

Angličtina - Tázací zájmeno - Přítomný čas prostý

Pokud je ve větě **tázací zájmeno** (where, when, why,...), pak stojí tázací zájmeno ještě před pomocným slovesem.

Zkrátka tázací zájmeno patří na úplný začátek věty.

WHERE + **DO** + **PODMĚT** + **INFINITIV** + **OSTATNÍ ČÁSTI VĚTY** ?

WHERE + **DOES** + **PODMĚT** + **INFINITIV** + **OSTATNÍ ČÁSTI VĚTY**?

Where	do	I, you, we, they	live?	
When	does	he, she, it	play	football?

Where does he live? *Kde bydlí?*

What time does the train leave? *V kolik hodin odjíždí vlak?*

Angličtina - Zápor - Přítomný čas prostý

Také vytvoření **záporu** v angličtině **v přítomném čase prostém** není nic složitého. Kromě pomocného slovesa „**do**“ ("**does**" ve třetí osobě jednotného čísla: he, she, it) budeme ještě potřebovat záporku „**not**“.

DO + **NOT** = **DON'T** + **INFINITIV**

DOES + **NOT** = **DOESN'T** + **INFINITIV**

I, you, we, they	do + not = don't	like	cheese.
He, she, it	does + not = doesn't	speak	English.

I live in Prague. *Bydlím v Praze.*

I **do not live** in Prague. I **don't live** in Prague. *Nebydlím v Praze.*

Pozor na třetí osobu v záporu v přítomném čase prostém.

He plays football. *Hraje fotbal.*

He **does not play** football. He **doesn't play** football. *Nehraje fotbal.*

NIKOLIV: He **doesn't plays** football. (Jedno „s“ obsahuje již pomocné sloveso „does“).

SPRÁVNĚ: He **doesn't play** football.

Kdy použít přítomný čas prostý v angličtině?

1. Všeobecná pravda, trvající stav

Přítomný čas prostý se v angličtině používá k vyjádření všeobecné pravdy nebo trvajícího stavu.

Apples grow in trees. *Jablka rostou na stromech.*

Children love animals. *Děti milují zvířata.*

I don't smoke. *Nekouřím.*

Doctors treat patients. *Doktoři léčí pacienty.*

2. Opakovaná činnost

Přítomný čas prostý použijeme v angličtině tehdy, když mluvíme o činnostech, které probíhají opakovaně, které se více či méně pravidelně opakují.

V takovýchto větách pak najdete tzv. **frekvenční příslovce**, která vyjadřují četnost opakování.

Např.: never (*nikdy*), sometimes (*občas, někdy*), usually (*obvykle*), often (*často*).

To, že se jedná o přítomný čas prostý, poznáte v angličtině také díky příslovečným určení času. **Příslovečná určení času** jsou např.: on Mondays (*v pondělky = každé pondělí*), once a month (*jednou za měsíc*), ...

He plays football **every Saturday**. *Hraje fotbal každou středu.*

I **usually** get up at 7 am. Obvykle vstávám v 7 ráno.

We **often** go to the cinema. *Chodíme často do kina.*

3. Stavová slovesa

Také mnoho stavových sloves se dá v angličtině použít pouze v přítomné čase prostém.

Stavová slovesa jsou taková slovesa, která vyjadřují stav, postoj, názor. Tedy něco co buď je anebo není. Nevyjadřují probíhající činnost, i když nám to tak mnohdy připadá.

believe – *věřit*

hate – *nenávidět*

know - *vědět, znát*

like - *mít rád*

love – *milovat*

need – *potřebovat*

prefer - *dávat přednost*

remember – *pamatovat*

understand - *chápat, rozumět*

want – *chtít*

Pokud si nejste jistí, jestli to je nebo není stavové sloveso, můžete si pomoci otázkou: *Co právě **ted'** dělám?*

Pokud na tuto otázku odpovíte slovesem v průběhovém tvaru, pak se o stavové sloveso nejedná.

What am I doing at the moment? I'm writing my homework. *Co právě **ted'** dělám? Píšu domácí úkol.*

What am I doing at the moment? I'm singing. *Co právě **ted'** dělám? Zpívám.*

ALE

Pokud vám odpovědi smysl nedávají, pak se jedná o stavové sloveso a je třeba použít přítomný čas prostý.

What am I doing at the moment? I know him. *právě teď dělám? Zním ho. (ve smyslu znám jej už pár let, od narození)*

What am I doing at the moment? I love animals. *Co právě teď dělám? Mám ráda zvířata (Nejen právě teď. Mám je ráda už od malička.)*

4. Jízdní řády

Přítomný čas prostý použijeme v angličtině také tehdy, když se budeme bavit o jízdních řádech.

Protože vlaky či autobusy jezdí **pravidelně** podle jízdního řádu.

The train leaves at 4 pm. *Vlak odjíždí ve 4 hodiny odpoledne.*

Jak vidíte, je to opravdu prosté.